

Fanefjord Sogns Grundejer- & Beboerforenings historie

Grundejerforeningen "Fanefjord" blev oprettet i 1970-71 af folk der var utilfredse med håndteringen af kloakeringen i Damme-Askeby. Axel Knuhtsen blev valgt til formand og var det i hele perioden.

Der var aktivitet i foreningen indtil 1976, så blev den langsomt lagt i dvale.

I 1988 begyndte en gruppe ivrige borgere i sognet, at røre på sig omkring "Det Døde Hjørne".

De ville lave en forening til støtte til at få gjort Hjørnet levende igen.

Byfornyelsesinitiativer blev der også taget.

Da meldte ideen om den gamle grundejerforening sig og på en generalforsamling den 29. marts 1989, blev foreningen genoplivet med en bestyrelse bestående af både gamle og nye medlemmer. Det var dog stadig kun grundejere, der kunne være medlem, så inden for 2 år blev foreningen døbt om til: Fanefjord Sogns Grundejer- & Beboerforening, således at alle over 18 år kunne være medlem.

Fanefjord Sogns Grundejer- & Beboerforening fylder 20 år.

I den anledning bringer vi indledningen fra 1988 som havde det formål at gøre:

"Det døde Hjørne" – Levende", opråbet hed:

"Gør Damme Dejlig"

Referat fra arbejdsgruppen til etablering af aktivitetshus, samt opfordring til indmeldelse i "Fanefjord Grundejerforening" med efterfølgende deltagelse i generalforsamlingen, som afholdes den 29. marts 1989, kl.19³⁰ på Damme kro.

Som bekendt har gruppen arbejdet med planer om oprettelse af en beboerforening med det formål, at etablere et samlingssted.

Underskriftindsamlingen har vist, at der er en overvældende interesse for disse tanker.

Arbejdsgruppen har taget kontakt til den hvilende grundejerforening om samarbejde, idet denne forenings medlemskreds og interesser har mange ligheder med beboerforeningens.

På et afholdt møde i bestyrelsen er spørgsmålet forelagt indgående drøftelse. Her var der enighed om, at foreningen ikke skulle opløses, men videreføres og tilpasses den nye situation, hvilket betød, at der skulle laves udkast til nye vedtægter. Bestyrelsen besluttede samtidig at indkalde til generalforsamling den 29. marts 1989, kl.19³⁰ på Damme kro. Samt straks at åbne for adgang til nytægning af medlemskab for den beskedne sum af kr. 25.

Som medlem kan optages enhver ejer af fast ejendom i Fanefjord sogn. Stemmeret erhverves 1 måned efter indmeldelsen, i overensstemmelse med foreningens vedtægter.

Til yderligere orientering oplyses, at der ved henvendelse i Damme kiosk Fanefjord Brugs, Hårbølle Brugs, samt i Fanefjord Sparekasse og Vestmøns Bank, kan fås udleveret et sæt bestående af:

Indkaldelse til generalforsamling, de nuværende vedtægter, forslag til vedtægtsændringer samt I stk. indbetalingskort. Samme materiale kan fås tilsendt ved henvendelse til: 03 81 75 19

Med venlig hilsen

"Fanefjord Grundejerforening" og arbejdsgruppen.

Husk at du skal indmelde dig inden udgangen af februar måned

Med dette gik en gruppe meget aktive borgere i gang med, at gøre noget for vores dejlige sogn.

Jonna Kjær-Nielsen

TIL BEBOERNE I FANE FJORD SOGN FRA BEBOERFORENINGENS BESTYRELSE

Hvordan startede det hele?

Gennem sidste halvdel af 1988 blev der taget en række initiativer for at få gjort noget ved de tomme huse langs Hjørnet og ved bygningen "Hjørnet".

Tidligst var Dan Andersen ude med en underskriftindsamling i området med hensyn til ovenstående. I november 1988 fremkom et forslag om hvad det faktisk, kunne være muligt at gøre. Og endelig pegede kommunens (Møn Kommune) oplæg til et boligpolitisk møde i januar på, at Damme bymidte var moden til en byfornyelse.

I november samledes nogle beboere og afleverede til borgmesteren (Verner Rasmussen) godt 200 underskrifter for at få gjort noget ved bymidten. Umiddelbart efter afholdtes et møde med godt 20 beboere, hvor man snakkede om at danne en beboerforening. Der nedsattes en arbejdsgruppe, som skulle arbejde videre med sagen. Og til det boligpolitiske møde den 18. januar 1989 havde man indsamlet ca. 300 underskrifter til støtte for ideen.

Der er et vist personsammenfald mellem denne arbejdsgruppe og bestyrelsen for den eksisterende grundejerforening. Den blev i sin tid oprettet, (1970-71 med dyrlæge Axel Knuhtsen som formand) da der skulle kloakeres og etableres vejbelysning i området, men havde ikke haft nogen egentlig funktion i en række år. (Siden 1976).

Bestyrelsen for grundejerforeningen besluttede, at den skulle konverteres til en mere åben beboerforening, og indkaldte med dette formål til en generalforsamling. Den fandt sted den 29. marts dette år på Damme Kro. Det viste sig at formalia ikke var overholdt til punkt og prikke, hvilket medførte, at det ikke var muligt på dette møde, på én gang at ændre foreningens status. Sagen blev forelagt en advokat. Resultatet blev, at vedtagelserne på generalforsamlingen skulle konfirmeres på en ekstraordinær generalforsamling, samt at nogle af de valgte medlemmer i bestyrelsen trådte ud og suppleanterne trådte ind.

Bestyrelse, der nu består af: *Arne Hemmingsen, Hanne Topsøe-Jensen, Hans Peter Markussen, Helle Andersen, Jens Munck-Andersen, Roy Draiby og Susanne Lentz*, har konstitueret sig og har nu med nogen forsinkelse holdt et møde, hvor der blev besluttet bl.a. at udsende dette brev til oplysning for beboerne i sognet.

Hvad er der sket siden?

Nogle beboere har kontaktet os for at høre om andelsbyggeri i området. Da Fanefjord Sparekasse har planer om at bygge 10-12 boliger, har vi ladet disse henvendelser gå videre til Sparekassen. Tilsvarende har vi taget kontakt til den nystiftede Vestmøngruppe.

Damme juli 1989

Så har vi taget hul på diskussionen om, hvilket indhold der skal lægges i beboerforeningen, og hvordan rammerne om indholdet skal være. I den anledning har vi haft en foreløbig snak med Fanefjordskolen og Fanefjordhallen, for at høre om deres muligheder for at huse os.

Sideløbende er vi gået i gang med at undersøge tilsvarende initiativer i andre landsbyer samt evt. støttemuligheder fra fonde. Og her må vi selvfølgelig fortælle, at vi allerede har modtaget 1500,- kr. fra Møns Banks Initiativfond.

Undervejs har beboere udtrykt interesse for at forskellige ting kommer til at ske. Hvis der er andre beboere i sognet, der har ting de ønsker vi skal tage op, vil vi meget gerne høre derom.

Vi har stillet nogle punkter op, som vi arbejder efter:

1. At støtte byråd og byfornyelsesselskab i at få restaureret husene ved Hjørnet.
2. At arbejde for at få "liv i området". Derfor ønsket om at få tilkendegivelser fra beboerne, som kan vise, hvor stort et behov der er for at få lokaler til forskellige aktiviteter, (se i øvrigt sidste stykke i dette brev).
3. At finde ud af, om der er eksisterende lokaler nok i skolen, hallen, boldklubben og kroen til de ting der ønskes igangsat.
4. At (hvis behovet er større) finde ud af, om der kan etableres et fælleshus, eventuelt i samarbejde med etableringen af andelsboliger, ungdomsboliger eventuelt børnehave el. lign. Samt en decentralisering af kommunes forvaltning.

Der må dannes en aktivitetsgruppe!

Til at arbejde med hvad der skal/kan ske i beboerforeningen, hvor og hvordan det kan foregå, foreslår bestyrelsen at der danne en aktivitetsgruppe.

Vi opfordrer hermed alle interesserede medlemmer til at melde sig til en af bestyrelsen: Arne 7472, Hanne 7749, Hans-Peter 7519, Helle 7637, Jens 7616, Roy 7713 og Susanne 7371.

Efter sommeren sammenkalder bestyrelsen så gruppen til et første igangsættende møde.

Til slut vil bestyrelsen opfordre ikke medlemmer til at melde sig ind i Beboerforeningen. Jo, stærkere vi er; jo bedre bliver vore muligheder for at gøre Damme dejlig og at puste liv i vort område!

Med venlige hilsener fra Beboerforeningens bestyrelse. (1989)

I marts 1992 skriver Harry Mortensen i Beboer-nyt:

Beboerforeningen skifter navn!

Beboerforeningen vil ved generalforsamlingen ændre navn til: **Fanefjord sogns Grundejer- & Beboerforening.**

Det har vist sig at mange ikke betragter foreningen som en grundejerforening, hvad der måske har fået nogle til at mene, at foreningen ingen værdi har for dem.

Vi vil, med navneændringen, slå fast, at vi først og fremmest er en grundejerforening, der med kontakt til kommunen varetager borgernes interesser.

Beboerbladet bliver sendt til alle i byrådet, hvad der har givet positive reaktioner.

Bestyrelsen er borgere fra dit eget område, som frivilligt og ulønnet har påtaget sig at arbejde for fællesskabet, og fælles interesser.

De plejer dine interesser.

Selv om du ikke har overskud til at være med i arbejdet kunne du i hvert fald vise solidaritet ved at være medlem. I mange kommuner er det påbudt at være medlem af en grundejerforening. Så er du ikke medlem, burde du melde dig ind nu!

Jonna Kjær-Nielsen

Møns Tidende 25. jan. 1989

Beboerforening for ejere og lejere

DAMME - Grundejerforeningen i Damme, der har ligget stille siden 1976, skal nu genoplives. Det bliver ikke som en grundejerforening, men som en beboerforening, som alle i området kan blive medlemmer af.

- Det har været på tale at etablere en ny beboerforening, men vi har besluttet at ændre den gamle forening. Den har trods alt en vis formue, siger H.P.Marcussen, der har været kasserer i grundejerforeningen, og som er en af initiativtagerne til at skabe en beboerforening, som alle, både husejere og lejere, kan blive medlemmer

af.

- Vi skal blot have ordnet nogle formaliteter, blandt andet skal vi have ændret foreningens formålsparagraf, ligesom lovene iøvrigt skal justeres.

H.P.Marcussen regner med, at der vil kunne indkaldes til generalforsamling i den nye beboerforeningen en gang i marts måned.

Det er forfaldet af bygningerne omkring Hjørnet, der har sat gang i planerne om den nye forening.

- Det har været anstødssteningen, og det er mærkeligt nok, der skal sådan noget til, før der sker noget. Vi må i de små samfund gøre noget både for at bevare det gamle, men

også for at få skabt noget nyt. Vi har mange beboerhensyn at tage, og derfor er det også naturligt, at vi får skabt en beboerforening.

H.P.Marcussen siger blandt andet, at der må gøres noget for at gøre området mere attraktivt også for unge mennesker at bosætte sig i.

- Der er masser af huse til salg, men der er ikke noget arbejde, de ældre boliger er vel også en tand for dyre, og der er ingen faciliteter for de unge. Det har altid tidligere været et godt samlingssted for unge mennesker, men sådan er det ikke mere. Og det kan da ikke være meningen, at det hele skal samles i Stege.

-ørn

Lidt fra arkivet og Møns Tidende nov. 1988

Vågn op!

FANEFJORD - Redaktionen har modtaget:

Nej - det er ikke Jehovas vidner der kalder - men en borger i Fanefjord Sogn! Da jeg åbenbart har svært ved at udtrykke mig i store forsamlinger, må jeg jo gøre det skriftligt. Grunden til at jeg skrev mit første indlæg («Dødens Hjørne» i MT. 12/11 - 88), var ikke kun ud fra eget ønske om at se forfaldet i Damme komme i stand - men også mange forskellige menneskers udtalelser og ønsker om samme. Ud fra dette gik jeg så ind i en aktivgruppe, som ta'r udgangspunkt i restaurant »Hjørnet«. I hele den lange proces indtil mødet - generalforsamlingen i Grundejerforeningen d. 29/3 89 på Damme Kro, har vi haft opbakning fra såvel kommune, byfornyelse, kreditforening, pengeinstitutter og befolkningen. Den sidste gruppe med et vist forbehold

- efter flere negative holdninger som blev fremyttet på generalforsamlingen.

Jeg håber - og tror dog stadig, at det er en minoritetsgruppe som har denne holdning. Måske har vi i arbejdsgruppen ikke været god nok til at informere folk om intentioner og drømme omkring et beboerhus. »Hvem er de« - og »Hvad vil de med et beboerhus« - er bare få af de åbenbart mange uafklarede spørgsmål, som farer rundt i folkemunde.

Nej - vi er ikke en flok SF'ere eller tilflyttere (som visse rygter siger) - men en lille repræsentantgruppe for en stor gruppe borgere med den samme idé:

At gøre Damme dejligere - gøre byen brugbar og attraktiv for såvel ung som gammel. Vi mener derfor, at »Hjørnet« ville være et centralt sted, hvor man kunne samles - ikke som konkurrent

Læser- debat

Bør ikke overstige 300 ord

for kroen - men som supplement og alternativ!

Hele ideen og grundtanken bag dette initiativ var bygget op på at samle lokalbefolkningen, og ikke som det er ved at udvikle sig til - at splitte den! Jeg er meget ked af den udvikling, og håber den er bygget op af misforståelser og manglende information. Så min opfordring nu, er at gamle og nye medlemmer - om det så hedder Grundejerforening og/eller Beboerforening - vil mødes til næste generalforsamling med positiv ånd, så vi fælles kan få byen - dermed sognet - op at stå igen.

Yvonne Lundberg,
Vollerupgade 36, Damme.